

Viu aquesta tortuga en les vessants del Pirineu de la província de Girona en sa part més oriental, ó sia en les montanyes de Recasens, á gran altura, y 'ls exemplars que m' enviaren foren recollits en el torrent del *Coll de Banyuls*, prop de Culera.

Posteriorment he tingut noticia de que 's troba també en el macís del Cap de Creus, prolongació de la serralada pirenaica citada, y 'l nostre consoci Sr. Llenas me manifesta que l' ha vista en uns bassals d' aygua de Tossa y Vidreras. Lo qual, junt ab altres datos, fa creurer que la *Emys* vivia en l' estany de Sils, avuy dessecat artificialment, haventse refugiat en els barranchs propers, y que tèn una àrea molt més extensa de lo que en un principi me vaig creurer, com suposém ho confirmarán noves investigacions.

Pera cerciorarme de si havia sigut citada anteriorment á Catalunya la dita especie, vaig dirigir-me en consulta al docte herpetòlech Sr. Boscá, de Valencia, qui 'm comunicá que «de la parte de Catalunya no existia ningun dato á propósito de encontrarse la *Emys caspica* Gmel., ó por lo menos no había llegado á mi conocimiento,» assegurantme en cambi «que dicha especie se halla abundante en Andalucía, Extremadura, Castilla la Nueva y Portugal; siendo rara en el reino de Valencia; habiéndola encontrado siempre en aguas finas y en compañía frecuentemente con la *Cistudo lutaria*.»

Aquest darrer extrém no havém pogut comprovarlo encara á Catalunya, pero no duptém que si existeix també la *cistudo* no trigarém en sapiguerho.

N. FONT Y SAGUÉ, *Pbre.*

CONTRIBUCIÓ Á LA MORFOLOGÍA ORNITOLÓGICA

Les proporcions en el *Cignus olor*, Vieill. (*)

L' òrgan revela la funció; la funció revela l' òrgan. Si aquets axiomes, may desmentits, fossin tinguts en compte per tots els

(*) Gran Cigne blanc de bec rosat y negre; habitant en el Mitjdia de Europa y Assia. Es l' especie de major bellesa.

que 's dedican 'al estudi dels éssers organitzats, molt més s'avençaria en el coneixement dels mateixos.

La forma de les espècies ornitològiques, com la de tots els demés animals, y aixís també la de tots els vegetals,—si bè en aquets darrers d'una manera menys determinada,—es la que demostra una serie de funcions realitzades per l'espècie: es el motllo que persisteix al través del temps, ó al menys d'un període que, en comparansa ab el de la vida del observador, es indefinit, es immens. Aquesta forma expressa una adaptació al medi en que viu, ó medi cósmich, y á la funció qu' en ell desempenya.

L'estructura de les distintes parts del individu zoològich ó botànich dona una resultant d'utilitat; aixó es evident; mes també cal dir qu'ella porta aparellada un'altre resultant; la de bellesa, de apariència, ó de presència, com vulgui dirseli; y ab aixó tenim ja indicada la existència de la nota estètica en l'espècie. Son estudi, que es anomenat anatomia artística (crech que més bè li escauria el nom de morfologia estètica), no es de cap modo impropri dels tractats de Zoologia y Botànica; abans bè es complement dels mateixos.

Les formes més belles son les que 'ns ofereixen ab més abundor les superfícies elipsoidals; elles son les propies dels sérs superiors. Mireules sinó en els artròpods y en els vertebrats, y entre uns y altres, principalment els insectes, els aucells y els mamífers, y observeules preeminentment en l'home.

En el genre *Cignus* (*) y superiorment en l'espècie *Cignus olor*, Vieillot, les superfícies elipsoidals hi son surabundantes y graciosíssimes.

En el *Cignus olor*, la talla es set vegades la longitud del cap (el bech inclós). El cap es, donchs, el mòdul ó mida que regula l'arquitectura ó geometria de la forma, com ho es en 'altres sérs superiors.

Les proporcions de les distintes parts respecte á la longitud total poden ser expressades aixís: Cap, 1/7; coll, 2/7; tronch, 4/7, inclós la cúa; aquesta, 1/7; ales plegades, 2/7; tarses, 1/14, y la planta del peu, en sa part més llarga, 1/7. Les proporcions del bech respecte á la llargaria total del cap es de 1 á 2. La amplaria ó major diàmetre transversal del tronch es de 2/7.

(*) Comprén sis espècies: *Cignus musicus*, Bechs.; *C. bewicki*, Yarr.; *C. columbianus*, Cones; *C. bucinator*, Rich.; *C. olor*, Vieill., y *C. nigricollis*, Lath.

Si observém el perfil del *Cignus olor*, remarcarem que les ales plegades miden 2 mòduls, y que 's trovan emplaçades marcant la distancia entre el 1/4 y el 3/4 de la llargaria del tronch, ó sigui entre el mòdul 4 y el 6 de la longitud total ó talla. Veurem també que 'ls tarses se troben implantats á la mitat de la llargaria del tronch, ó sigui en l'unió dels mòduls 5 y 6.

Abans d'acabar siguim permés remarcar l'analogia existent entre les dimensions del *Cignus olor* ab les del mòdul humá. Acceptant la mida presentada pe'l distingit esteta Charles Rochet en son llibre «Le protothipe humain donant les lois naturelles des proportions dans les deux sexes,» el terme mitj del mòdul humá (l'altura del cap) pot considerarse qu' es d' uns 22 centímetres. La llargaria ó altura humana es de 8 mòduls; lo que dona un total de 1 metre 76 centímetres. Are bè: prenent per talla mitja del *Cignus olor* 1 metre 50 centímetres, que es la generalment presentada, resulta que 'l mòdul del mateix, 1/7 de la talla, com havém dit, tè 21 centímetres y fracció. Comparísel ab el del home, y 's veurá la gran identitat.

EMILI TARRÉ.

Sobre alguns artròpods dels avenchs

per

F. Ferrer y Vert

He tingut ocasió d'examinar alguns insectes y arácnids recu-llits per socis del Club Montanyench en las exploracions efectuades á varis avenchs de Catalunya. El nombre es reduhit y no son precisament totes especies propiament carvenícoles, donchs la presencia d'algunes en els llochs ahont han sigut trobades sols pot explicarse per causes fortuïtes.

En detall son las següents:

COLEÓPTERS

Ocys harpaloides Serv.—Varis exemplars.—Cova del salitre (Collbató).

Percus stultus Duf.—Avench d'en Roca (Corvera). Un exemplar trobat en un replá á 13 metros.